

Örebro kommun
servicecenter@orebro.se

2024-01-16

1 (16)

Dnr- SI 2023:6835

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Gumaeliussskolan i Örebro kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Gumaeliuskolan* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Gumaeliuskolan* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Undervisningen behöver utvecklas så att eleverna blir mer delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 9 september 2024 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller med post: Box 330, 58103 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:6835) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Gumaeliuskolan* leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat. Av intervjuer med rektorn, lärare och inkommen dokumentation framgår att rektorn tillsammans med

lärarna och elevhälsan följer upp och analyserar elevernas kunskapsresultat utifrån olika parametrar såsom ämnen, klasser, kön samt resultat kopplade till frånvaro och modersmål. Kunskapsresultaten analyseras kontinuerligt under läsåret genom bland annat mitterminskonferenser och uppföljning av de startdiagnoser som eleverna gör i årskurs 7.

Rektorn följer på flera sätt upp undervisningens genomförande. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att uppföljningen bland annat görs genom samtal med arbetslagsledarna, med lärarna under medarbetarsamtalet samt genom att göra regelbundna lektionsbesök men också besök utifrån uppkomna behov. I uppföljningen ingår även att ta reda på hur lärarna arbetar med att integrera värdegrundsuppdraget i undervisningen. Det finns en målsättning som är gemensam för skolorna i Örebro kommun. Enligt rektorn innebär den att lärarna ska ha tre aktiviteter/målsättningar som de ska fokusera på. Rektorn följer sedan upp dessa tillsammans med lärarna.

Utifrån analys av elevernas kunskapsresultat och undervisningens genomförande fattar rektorn beslut om utvecklingsåtgärder och om fördelning av resurser. Av inkommen dokumentation samt officiell statistik framgår att eleverna har låga kunskapsresultat och därmed låg behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn och lärarnas analys visar elevers frånvaro är en faktor som påverkar elevernas kunskapsresultat negativt. Det görs därför olika insatser gällande frånvaron som exempelvis använda sig av elevkoordinatorer som har i sitt uppdrag att ha regelbundna samtal med elever som behöver stöd både socialt och studiemässigt, hålla i kontakter med vårdnadshavare och följa upp elever med frånvaroproblematik samt tillsammans med rektorn systematisk följa upp frånvaro hos elever. Vissa elevgrupper med annat modersmål än svenska har också relativt sett lägre måluppfyllelse. Utifrån det görs en satsning kring att arbeta språk- och kunskapsutvecklande. Ytterligare insatser sker kring läsning och då främst med avkodning samt läsförståelse.

Jämställdhetsarbete

Rektorn leder och styr ett jämställdhetsarbete på skolenheten. Av inkommen dokumentation och intervjuer med rektorn och lärarna framgår att rektorn följer upp jämställdhetsarbetet på skolenheten på flera sätt. Eventuella könsmonster avseende både kunskaps- och trygghetsresultat följs upp och diskuteras inom skolenheten. En slutsats är att pojkar tillgodogör sig undervisningen sämre och rektorn kan då fördela om resurser så att det finns personal som har en stödjande funktion i klassrummen samt att lärarna anpassar material som passar pojkarna bättre. Vidare beskriver rektorn att hen uppmärksammat olika könsmonster genom resultat i enkäter och samtal med lärare där det framgår att flickor mår och upplever skolan sämre än pojkar. De insatser som

rektorn satt in rör bland annat ett uppdrag till arbetslagen att diskutera hur de kan bryta beteenden som framkommit i kartläggningar samt att elevkoordinatorerna och kuratorn fått utbildning i en metod kring att minska elevers stress och depressiva symptom samt stärka deras självkänsla. Rektorn uppger att lärarna behöver arbeta med att ge eleverna samma uppmärksamhet oavsett kön och att de måste hitta sätt att nå fram till tysta flickor.

Ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet. Av intervju med rektorn, lärare och av inkommen dokumentation framgår att rektorn har skapat en tydlig organisation som ger lärarna förutsättningar att samarbeta om undervisningen. Skolenheten har exempelvis en konferenstid varje vecka där all personal deltar. Fördelningen av innehåll sker enligt en rotation mellan ämesträffar, kollegialt lärande, trygghetsgruppsarbete och arbete i utvecklingsgrupp. Av intervju med lärare och elevhälsans personal framgår att lärarna varje vecka har goda förutsättningar för samverkan med elevhälsan. Det är tre specialpedagoger som regelbundet stämmer av med arbetslagen om pågående insatser kring elever eller klasser. Elevhälsan träffas även varje vecka och då får lärare möjlighet att diskutera frågeställningar kring elever. Varje arbetslag har också elevhälsomöten två gånger per termin, där elevhälsans personal och arbetslagets pedagoger har ett tvärprofessionellt lärande och samverkan kring elever.

Granskningen visar att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att det finns en utvecklingsgrupp med förstelärare, rektor samt specialpedagog som leder det kollegiala lärandet. Skolans ledningsgrupp tar med frågeställningar till utvecklingsgruppen utifrån vad som exempelvis framkommit i diskussioner i arbetslagen, i analysarbete eller efter lektionsbesök. Utvecklingsgruppen planerar, leder och ser till att det pedagogiska utvecklingsarbetet fullföljs. Av intervju med lärarna framkommer exempel på kollegialt lärande som språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och implementeringen av Lgr22. Av intervju med rektorn framgår att utvecklingsgruppen följer upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen genom lektionsbesök eller samtal med lärare. Det kan även följas upp vid medarbetarsamtalen med rektorn. Rektorerna följer dessutom upp detta via lärarnas planeringar i skolans digitala lärplattform.

Skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna, och obehöriga lärare får en planerad introduktion. Av intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsans personal framgår att skolan har gemensamma rutiner gällande exempelvis närvarorapportering, dokumentation av elevers kunskapsutveckling, ordningsregler samt hantering av konsekvenstrappan. Lärare utan lärarlegitimation samt lärare med legitimation

men utan ämnesbehörighet, handleds alltid av en behörig lärare. Det finns avsatt tid för handledning av obehöriga lärare kring planering, bedömning och betygssättning. Behöriga lärare kan också delta under obehöriga lärares lektioner för att ge återkoppling samt stöd till läraren i genomförandet av undervisningen. Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad och det finns gemensamma arbetssätt för att skapa struktur och tydlighet för eleverna. Av samtliga intervjuer samt av observationer framgår att lärarna förmedlar mål och syfte till eleverna. Till exempel lägger lärarna in planeringar och mål i skolans lärplattform och att de på de flesta lektionerna förklarar för eleverna vad som är målet med lektionen. Av intervjuer med lärare, elevhälsans personal, elever samt observationerna framgår att det finns ett gemensamt arbetssätt i form av att lärarna samlar in elevernas mobiler samt att eleverna står vid bänkarna i början av lektionen, ha en på tavlan skriven planering över lektionen samt start- och stopptid för lektionen. Av observationer framgår att lektionerna är planerade så att de har ett logiskt flöde där momenten hänger ihop och skapar en röd tråd.

Undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation och balans. Av intervjuer med lärare, elever och observationer framgår att lärarna varierar undervisningen på olika sätt. Till exempel varieras lektionerna med olika moment såsom läsning, diskussioner och filmklipp. Av intervju med lärarna framkommer att variationerna kan bero på vad som fungerar för klassen och måste fylla ett syfte. Lärarna beskriver vidare att de växlar mellan genomgång, individuellt arbete och par- eller grupparbete. Det finns även en variation mellan muntliga och skriftliga uppgifter för att bibehålla elevernas intresse och engagemang. De flesta lektioner som

Skolinspektionen observerade var välbalanserade. Planerat innehåll och arbetsprocesser rymdes inom den tid lektionen varade.

Eleverna får ett aktivt lärarstöd. Av intervjuer med lärare, elever samt lektionsobservationer framgår att eleverna får ett aktivt lärarstöd. Under observationerna framkommer flera exempel där lärare på ett tydligt sätt visar, förklarar och resonerar med eleverna kring ämnesinnehållet. Ett exempel på detta är en lektion där läraren lät eleverna lösa en uppgift individuellt och sedan i par för att därefter låta några elever skriva på tavlan hur de resonerat. Ett resonemang som leddes av läraren fördes sedan i helklass kring det som skrivits på tavlan. Under lektionerna går läraren runt och ger elever individuellt stöd genom att mer kortfattat eller på ett alternativt sätt förklara. Av intervjuer med lärare framgår att det ofta är två lärare i klassrummet och att det underlättar om läraren som är resurs fångar upp om en elev inte förstår eller blir ofokuserad så att huvudläraren kan fortsätta med en genomgång. Av intervjuer med både lärare och elever framgår att om det kommer upp många frågor under det enskilda arbetet i klassrummet går läraren igenom frågorna gemensamt med klassen.

Motivation, stimulans och anpassningar

I undervisningen finns inslag som stärker elevernas motivation och lärarna visar höga men realistiska förväntningar på elevernas lärande. Av intervju med elever samt lektionsobservationer framgår flera exempel där lärare utdelar uppmuntrande kommentarer vid elevers svar på frågor eller prestation under lektionen. Av intervjuer med rektor och lärare framkommer att lärarna arbetar med formativ bedömning och är noga med att skriva positiva kommentarer i sina omdömen. Vidare framgår av intervjuer med både lärare och elever att lärarna uppmuntrar eleverna för att få dem att ta sig an svårare uppgifter. Lärarna påtalar för eleverna att även om de inte alltid når slutmålet, ser läraren processen och hur långt de har nått. Enligt lärarna har detta lett till att några elever har vågat höja ambitionsnivån. Ytterligare exempel är att låta eleverna arbeta med delmoment för att synliggöra att de tar små steg framåt och för att få dem att känna att de kan. Av intervju med lärarna framgår även att de arbetar med att bygga upp en god relation med eleverna och genom det kan de få eleverna att bättre svara på de höga förväntningar som lärarna ställer.

Vidare visar granskningen att undervisningens innehåll och arbetssätt är anpassat till aktuell elevgrupp så att den stimulerar och utmanar alla elever. Av intervju med rektor framgår att elevhälsan har haft föreläsningar och workshops om ledning och stimulans. Extra anpassningar görs oftast på gruppnivå för att skapa en undervisning där så få individuella anpassningar som möjligt behövs. Av intervju med lärare framgår att de arbetar med stimulans och utmaningar genom att samma arbetsområde innehåller

uppgifter med olika utmaningar. De anpassningar som görs i klassrummet, både som stöd eller utmaning, enligt lärarna genom tvåläraarsystemet. De beskriver att de kan dela upp klassen för att möta olika nivåer och inte bara anpassa efter de elever som behöver mest stöd. Vidare framgår att det i lärplattformen finns en bank med uppgifter i alla ämnen och av varierande svårighetsgrad som eleverna kan ta del av. Ett annat exempel som lärare ger är att de vid temaarbeten stimulerar och utmanar elever genom tillhörande fördjupningar. I ämnet matematik har dessutom flera lärare ett uppbygg där elever som har kommit långt i sin kunskapsutveckling arbetar tillsammans under några lektionstillfällen per vecka.

Elevers delaktighet i sitt eget lärande och inflytande i undervisningen

Det finns utrymme i undervisningen för eleverna att reflektera över sitt eget lärande. Av intervju med lärarna framgår att eleverna har möjlighet att ta ansvar för sitt skolarbete. Under mentorstiden har mentorerna frågor som eleverna ska reflektera kring. Det handlar bland annat om elevens eget ansvar och hur eleven lägger upp skolarbetet men också om vad eleven behöver hjälp med. Om läraren upptäcker något bekymmersamt i elevens planering av skolarbetet eller om eleven behöver stöd, kan läraren ha enskilda samtal med eleven. Vidare beskriver lärarna att eleverna får arbeta med studieteknik i ämnet svenska under cirka fem veckor, vilket även har en positiv påverkan på arbetet i andra ämnen. Bland annat har eleverna fått se över sina egna ämnen och göra en plan över sina studier. Ytterligare ett tillfälle där lärarna diskuterar studieteknik med eleverna är utvecklingssamtalen. Av intervjuer med eleverna framgår dessutom att de fått uppgifter i lärplattformen kring studieteknik. Gällande möjligheter för eleverna att utveckla kritiskt tänkande framgår det av observationer att eleverna får möjlighet till att fundera över öppna frågor utan ett givet svar. Ett exempel är en lektion i svenska där alla elever läser samma bok och vid tillfället för observation skulle diskutera öppna frågor kring innehållet i boken och resonera kring olika möjliga svar.

Eleverna deltar till viss del i planering av undervisningen. Av intervjuer med både lärare och elever framgår att eleverna får vara delaktiga i vissa delar av planeringen av undervisningen, främst när det gäller arbets- och examinationsformer och att eleverna till viss del kan påverka tidsupplägget. Enligt lärare och elever är eleverna dock sällan delaktiga i planering av undervisningens innehåll. Även av intervju med rektorn framgår att elevernas inflytande på undervisningens innehåll är begränsat. Enligt rektorn finns det ändå vissa exempel på när eleverna får påverka innehållet i undervisningen. Under till exempel ett arbetsområde i ämnet historia får eleverna ha åsikter om urvems perspektiv en historisk händelse ska läsas om och i ämnet svenska får elever möjlighet att välja vilken bok de vill läsa. Vidare framgår av intervju med rektorn att

det finns skillnader mellan lärarnas och elevernas uppfattning om vilket inflytande eleverna har på undervisningen och att det därför är viktigt att lärarna påtalar för eleverna när de får vara med och påverka. Utifrån det har eleverna fått i uppdrag att identifiera när de har inflytande och detta ska sedan återkopplas till elevrådet och rektorn.

Lärarna utvärderar till viss del undervisningen tillsammans med eleverna. Av intervjuer med lärarna och eleverna framkommer att det varierar hur ofta lärarna låter eleverna utvärdera undervisningen. Lärarna ger exempel på att utvärderingarna kan vara både muntliga och skriftliga och det varierar om de görs kort efter en lektion eller efter ett arbetsområde. Av intervjuer med lärare framkommer att de utvärderingar som görs är en del av planeringen till nästa område och gäller främst arbetssätt och examinationer. Av intervju med elever framgår att de i vissa ämnen och vid vissa tillfällen får utvärdera ett arbetsområde på lärplattformen där det ställs frågor kring hur det gått med arbetsområdet eller de uppgifter som tillhört området. Eleverna beskriver att de vid några tillfällen fått återkoppling på utvärderingen och att en lärare ändrat på undervisningen efter utvärdering.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Undervisningen behöver utvecklas så att eleverna blir mer delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att det för närvarande varierar i vilken utsträckning lärarna låter eleverna vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Även om de på skolenheten själva har identifierat behovet av att öka elevernas delaktighet, saknas för närvarande ett gemensamt arbete med att öka elevernas möjligheter till reellt inflytande på undervisningen.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Av Lgr 22, avsnitt 2.3 framgår att läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Vidare framgår att läraren tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att undervisningen utvecklas så att lärarna i högre grad låter eleverna vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Exempelvis kan det ske genom att lärarna låter eleverna delge vilka erfarenheter och föreställningar de har kring det som undervisningen ska behandla och utifrån det bidra med idéer på innehåll för det aktuella arbetsområdet. Vidare behöver lärarna beakta de synpunkter som eleverna för fram och låta dessa påverka planering och genomförande. Lärarna behöver kontinuerligt föra gemensamma diskussioner om vad elevernas inflytande över undervisningen kan innebära i olika årskurser och vilka förutsättningar som eleverna behöver för att ha möjlighet att utöva detta inflytande. När läraren utvärderar undervisningen är det väsentligt att läraren inhämtar elevernas synpunkter om hur undervisningen genomförts avseende innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Dessa utvärderingar behöver göras kontinuerligt, under terminens gång, och inte bara i slutet av en termin eller en årskurs.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Studiero och lugn miljö

Det pågår ett främjande och förebyggande arbete på skolan för att skapa studiero som eleverna deltar i och åtgärder vidtas när det inte råder studiero. Av samtliga intervjuer framgår att eleverna har fasta placeringar i klassrummen och en tydlig lektionsstruktur. Resursfördelningen påverkar studieron och skolledningen fördelar och omfördelar resurser efter behov, exempelvis finns elevassistenter inne i klassrummen och kan ge stöd åt både enskilda elever men även på gruppnivå. Av intervju med rektorn framgår även att skolan kartlägger elevernas upplevelse av studiero genom enkäter, arbetsnärhetsråd samt genom frågor som ställs till eleverna under mentorstid. Frågorna handlar dels om eleven har studiero, dels om eleven bidrar till att skapa studiero. Det finns en framarbetad skriftlig rutin för hur lärare ska arbeta med enskilda elever eller grupper när det inte är studiero. Av intervju med elevhälsans personal framgår att skolan har

en pågående och åtgärdande insats kring studiero. Det är en lektionsserie om studiero och språkbruk, där behovet uppmärksammades genom enkätsvar.

Arbetet med trygghet

Det finns ett medvetet arbete på skolan för att skapa trygghet och utifrån uppföljning och analys av elevernas trygghet fattar rektorn beslut om förbättringsåtgärder. Av inskickat material framgår att trygghetsarbetet är ett prioriterat utvecklingsområde baserat på att det strukturerade arbetet kring att skapa en trygg skolvardag ser olika ut mellan individer, mentorspar och arbetslag. Av samtliga intervjuer framkommer att skolans personal genomför kartläggningar av elevernas trygghet med hjälp av olika metoder som årliga elevenkäter och kartläggning av otrygga platser i skolmiljön. Det genomförs också ett flertal främjande och förebyggande insatser med fokus på trygghet i både rastverksamheten och klassrummen. Insatser som har genomförts är ökad personalbemanning vid omklädningsrummen i idrottshallen och avdelad matsal. Av inskickat material och intervju med rektorn och lärare framgår att skolan har elevkoordinatorer som i sitt grunduppdrag har del i att skapa en trygg miljö i skolan samt delta i skolans trygghetsteam. Vidare beskrivs även arbetet kring att skapa goda relationer som en grund i trygghetsarbetet där all personal går en utbildning i syfte att stärka det positiva samspelet mellan elever och vuxna. En planerad insats är att på mentorstid genomföra tre aktiviteter som främjar relationen med eleverna. Vidare visar granskningen att personalen har gemensamma förhållningssätt i arbetet med att skapa trygghet, bland annat främjandet av ett bättre språkbruk. Vidare ger lärarna, elevhälsan och rektorn en samstämmig bild av att rutinerna avseende hantering av kränkningar är kända och tillämpas av personalen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning och analys av bedömningar och betyg

Rektorn följer upp och analyserar skillnader i lärarnas bedömning och betygssättning. Av intervjun med rektorn och lärare framgår att avvikelser har konstaterats och dessa har både diskuterats och problematiserats tillsammans med lärare. Avvikelser som framkommit är exempelvis mellan resultat på nationella prov och slutbetyg i ett ämne. Vidare har även andra avvikelser uppmärksammats såsom att det kan vara lärare som sätter för höga betyg eller inte differentierar betygen. Rektorn har även uppmärksammat att elevernas betyg i de naturorienterande ämnena ligger lägre än de samhällsorienterande ämnena. I det fallet har rektorn konstaterat att det inte handlar om lärarnas bedömning, utan mer om att även i naturorienterande ämnen möta elevernas språkliga behov. Vidare uppger rektorn att hen är uppmärksam på nytexaminerade lärare då det kan vara svårt att sätta likvärdiga betyg i början. Vid avvikelser i bedömningar kan skolledningen sätta in stöd från ett annat arbetslag till den eller de lärare som har behov av det. För att undvika avvikelser sker diskussioner innan betygssättning i årskurs 9.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Rektorn ger lärarna möjlighet att samverka i bedömningsarbetet. Av rektorsintervjun framgår att lärarna har tid för att sambedöma genom att rektorn avsätter tid för det redan i tjänstefördelningen och att sambedömningstillfällen skrivs in i kalendariet för exempelvis sambedömning av de nationella proven. De nationella proven sambedöms av alla ämnesbehöriga lärare och proven anonymiseras innan bedömning. Efter att bedömningarna är gjorda sker strukturerade diskussioner i ämneslagen kring likvärdigheten i bedömningarna. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår också att det finns så kallade betygs- och arbetsenhetsdagar till detta arbete och att rektorn har ålagt lärarna att sambedöma. Om någon inte har en kollega att sambedöma med ser rektorn till att ett utbyte sker mellan enheter. Vidare framgår av intervjuer med rektorn och lärarna att lärarna arbetar med sambedömning om de ska sätta betyget F eller ett streck. I dessa fall ska också rektorn konsulteras. Även om ett betyg ska höjas i flera steg eller om lärare byter klass ska sambedömning ske. Vidare framgår det att skolan har gemensamma prov i flera ämnen, varje termin och i respektive årskurs. Dessa prov sambedöms och ger lärarna en möjlighet att kvalitetssäkra sina bedömningar. Inför terminsslut tillhandahåller rektorn ett antal punkter kring bedömning och betygssättning som lärarna ska diskutera.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Anders Berggren

Beslutsfattare
Signerat av: Anders Berggren

X Ann-Charlotte Ehn

Föredragande
Signerat av: Ann-Charlotte Ehn

I handläggningen av ärendet har även utredaren Helena Forsberg medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i bedömningar och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med bedömningar och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 22-24 november 2023. Besöket genomfördes av Ann-Charlotte Ehn och Helena Forsberg.

Gumaeliuskolan är en 7-9 skola med olika idrottsprofiler och som ligger i Örebro kommun. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök hade skolenheten cirka 721 elever och det finns 58 undervisande lärare. Skolenhetens arbete leds av en rektor samt två biträdande rektorer.